

Głos Pomorza

dawniej „Głos Wąbrzeski”

PISMO SPOŁECZNE, GOSPODARCZE, OSWIATOWE I POLITYCZNE DLA WSZYSTKICH STANÓW

Nr 92

Wąbrzeźno, czwartek dnia 12 sierpnia 1937

Rok 19

Strzelcy maszerują...

W dniu 6 sierpnia obchodził Związek Strzelecki swe doroczne święto organizacyjne. Warto przy tej okazji uprzytomnić sobie wielki dorobek tej tak wysoce pozytywnej, z punktu widzenia obywatelsko-wychowawczego organizacji.

Praca powojennego Związku Strzeleckiego bynajmniej nie była łatwa. Działalność Związku spotykała się przez długie lata z całkowicie nieuzasadnioną, tym nie mniej uporczywą nieufnością nieświadomych rzeszy kół obywateli.

W niepodległej Polsce podjął Związek Strzelecki, w oparciu o tradycje strzeleckie z czasów walk o Wolność, swą pracę w małych związkach — dzisiaj pomimo napotykanym w pierwszych latach swego istnienia trudności na każdym boku, liczy on około pół miliona członków i obejmuje swą siecią organizacyjną cały kraj. Tysiące oddziałów i pododdziałów Związku działają we wszystkich większych ośrodkach na terenie Polski, zarówno w miastach jak i po wsiach, przy znacznej przewadze tych ostatnich.

Ideą przewodnią Związku Strzeleckiego jest wychowanie jak najszerzych warstw młodzieży na dobrych obywateli i żołnierzy. W tym celu kładzie związek główny nacisk na swą działalność wśród młodzieży przedpoborowej, a przede wszystkim wśród najbardziej potrzebującej opieki i kierunku.

Doniosły dorobek jakim Związek Strzelecki może się wykazać w tej dziedzinie, świadczy najlepiej o realnym podejściu do pracy nad osiągnięciem wyznaczonego sobie celu. W dziedzinie wychowania obywatelskiego, przysposobienia wojskowego, przysposobienia rolniczego, sportu itp. wielkie zasługi położone przez Związek Strzelecki nie mogą już być kwestionowane przez nikogo. Imponujące jest zestawienie cyfrowe realnych osiągnięć Związku. Dzięki swym własnym trudom wyłącznie zabiegom i energii stworzył Związek Strzelecki 4.288 własnych świetlic, w których prowadzi pracę oświatową, powstało 281 domów strzeleckich, na terenie całego kraju, 2.211 bibliotek, szczególnie po wsiach i w robotniczych dzielnicach miast, gdzie posiadają one niezmiernie doniosłe znaczenie oświatowe i kulturalne. Ponad to utworzył Związek 214 orkiestr, 1.679 chórów, 2.956 zespołów teatralnych, 72 klubów sportowe, 13.774 kół sportowe i 1.772 zespoły przysposobienia rolniczego.

Te ostatnie zasługują na specjalne podkreślenie, ze względu na ich doniosłą rolę społeczną i znaczenie z punktu widzenia ogólnopolskiego. Praca w zespołach prowadzona jest w porozumieniu z Centralnym Komitetem do Spraw Młodzieży Wiejskiej. Ilość uczniów kształcących w zespołach wzrasta z roku na rok. W 1933 roku było 11.401 w 1935 roku już 15.534. Niezależnie od tego prowadzi Związek Strzelecki specjalne kursy dla przodowników przysposobienia rolniczego, przez które rok rocznie przechodzi około 2 tys. członków Związku, 2.251 w roku 1935 otrzymuje tam praktyczne i wszechstronne wykształcenie rolnicze. W ten sposób przyczynia się Związek Strzelecki waleń do podniesienia stanu rolnictwa w kraju powiększając kadry młodych, doświadczonych rolników.

Obraz prac Związku Strzeleckiego nie byłby pełen, gdyby nie wspomnieć o kołach przyjaciół Związku Strzeleckiego, które znacznie przyczyniają się do spełniania zadań, jakie Związek wziął na siebie.

Konflikt wojenny na Dalekim Wschodzie

SZANGHAJ. Źródła chińskie donoszą, że od chwili wybuchu konfliktu przybyło do Chin 8 dywizji japońskich, zaś 6 dywizji ma być w najbliższym czasie zmobilizowanych.

Z Tao-Ting-Fu donoszą, że 3000 kawalerzystów japońskich podjęło atak na stację Szai-Ku-pu (30 km. na zachód od Kałganu.) Celem natarcia było przecięcie kolei Pekin-Suiyuan w związku z działaniami, mającego na celu zajęcie wschodniego Czaharu i prowincji Suyuan. Natarcie zostało odparte.

W pobliżu Tao-Ting-Fu chińczycy zestrzelili samolot japoński. Pilot został zabity obserwator ciężko ranny.

Konsul japoński w Hankou otrzymał z Tokio polecenie opuszczenia miasta wraz z personelem konsulatu oraz pozostałymi jeszcze obywatelami japońskimi.

SZANGHAJ. (Pat.) Rząd nankiński wydał zakaz wywozu ryżu zagranicę. Jak wiadomo, wydano niedawno analogiczny zakaz co do wywozu mąki.

TOKIO. (Pat.) Minister wojny Sugijama oświadczył, na posiedzeniu izby reprezentantów, że sytuacja w Chinach północ-

nych uległa znacznemu zaostrzeniu, ponieważ Chiny koncentrując swe wojsko, zamykały przyjęte na siebie zobowiązania. Jeśli ten stan rzeczy nie ulegnie zasadniczej zmianie, cierpliwość Japonii zostanie wyczerpana i zmuszona ona zostanie do podjęcia zdecydowanego nieprzyjacielskich kroków. Japoński minister wojny zaznaczył, że jeśli Chiny w ostatniej chwili nie opamiętają się, to okres dyplomatycznych układow należą uważać za zakończony.

JAPONIA W WALCE Z KOMUNIZMEM.

W ostatnim czasie „komintern” podwoił swe wysiłki w kierunku wzmocnienia w społeczeństwie japońskim i w armii akcji komunistycznej. Władze japońskie

wydały szereg zarządzeń celowych dla sparyalizowania w zarodku wysiłków Moskwy. M. in. władze wojskowe powołały do życia t. zw. komitet pracowniczy, podporządkowany dyrektorowi ministerstwa wojny. Zadaniem komitetu jest czuwanie nad warunkami pracy i życia robotników zatrudnionych w przedsiębiorstwach pracujących dla obrony kraju. Wszelkie próby wyższego robotników przez przedsiębiorców tłumione są w zarodku. O potęgę państwa decyduje jego pogotowie obronne, które istotnym czynnikiem jest zdrowy fizycznie i zadolowany obywatel — oświadczył jeden z oficerów japońskich, członek komitetu pracowniczego, Japonia umie się skutecznie bronić przed zalewem czerwonej fali.

Zaburzenia w Jugosławii w związku z Konkordatem

BIAŁOGROD. Białogrodzka radiostacja krótkofalowa nadała komunikat o zajęciach, które miały miejsce w Bosni w miejscowości Bljeljina. Z okazji doroczne-

go odpustu w miejscowej cerkwi, zgromadził się kilkutysięczny tłum wieśniaków, którzy po podburzającym przemówieniu wykluczonego z jugosłowiańskiego stronnictwa radykalnego posła Janicza, przewodniczącego komisji finansowej i b. przewodniczącego komisji konkordatowej skupstny przeciwko konkordatowi, zaatakowali mieszkanie i aptekę stanowiące własność posła partii rządowej Patnicza.

Korzystając z niedużej ilości żandarmerii, tłum zdemolował doszczętnie mieszkanie i aptekę. W wyniku strzelaniny pomiędzy żandarmerią, a tłumem jedna osoba została śmiertelnie ranna, jedna zaś odniosła ciężkie rany.

Szpiegostwo Niemieckie w Anglii

LONDYN. „Evening Standart” zamieszcza sensacyjną wiadomość o działalności agentów tajnej policji niemieckiej na terenie W. Brytanii. Pismo twierdzi, że brytyjskie ministerstwo spraw wewnętrznych jest w posiadaniu rewelacyjnych informacji na temat działalności politycznej niektórych Niemców, zamieszkałych w Anglii, co — zdaniem dziennika — spowodować może podjęcie dalszej akcji rządu Brytyjskiego. Według tych wiadomości, pokazuje liczba Niemców, zamieszkałych w Anglii, jest członkami tajnej policji niemieckiej. Na ogólną liczbę 20 tysięcy Niemców, zamieszkałych w W. Brytanii około 400 ma być agentami tajnej policji. Mają oni za

zadanie nadzorowanie działalności swoich współobywateli i dostarczanie do Berlina szczegółowych sprawozdań o ich nastawieniu politycznym i pracy.

Drugą bombę znaleziono w Swidrach M.

WARSZAWA. W dniu 8 sierpnia r. znaleziono na brzegu Wisły w znacznej odległości od posesji plk. Adama Koca w Świdrach Małych bombę, którą według

wszelkiego prawdopodobieństwa współsprawca zabachu porzucił w dniu 18 lipca br. w czasie ucieczki nie zdoławszy jej użyć.

Katastrofa kolejowa w Niemczech

BERLIN. Z Króleweca donoszą o katastrofie kolejowej jaka wydarzyła się na stacji Sommerau w Prusach Wschodnich. Ostatnie trzy wagony przejeżdżającego przez dworzec pociągu towarowego wyko-

leili się i zatamowały ruch na sąsiednim torze. Skutkiem tego wykołęcił się również pociąg pośpieszny jadący drugim torem. 5 osób jest rannych.

Koła takie istnieją przy poszczególnych ośrodkach organizacyjnych Związku i grupują tych sympatyków idei strzeleckiej, którzy ze względu na zajęcia zawodowe, czy też inne powody nie mogą brać czynnego udziału w pracach organizacyjnych. Celem ich jest organizowanie moralnej i materialnej pomocy społeczeństwu dla poszczególnych placówek Związku. Praca kół przyjaciół Związku Strzeleckiego polega więc na zdobywaniu funduszy, potrzebnych do realizacji zamierzeń Związku, na dostarczaniu wykładowców i prelegentów dla pracy oświatowej w świetlicach i zespołach, na urządzaniu imprez i utrzymywaniu instytucji kulturalnych, założonych przez Związek, na pomocy przy budowaniu nieruchomości dla urzędów strzeleckich, jak domy

świetlice, biblioteki, strzelnice itp., a wreszcie na zaopatrywaniu oddziałów w sprzęt sportowy i wyszkoleniowy, organizowaniu opieki i pomocy dla członków Związku, wyposażeniu oddziałów w chorągwie i mundury itp. Kół takich istnieje w tej chwili 1.500 na terenie całej Polski.

Jak widać z tego działalności swą rozwija Związek Strzelecki w ścisłym oparciu o społeczeństwo i tylko w ten sposób możliwa jest realizacja celów, jakie Związek sobie postawił, dlatego też ważnym jest, aby prace Związku znalazły tak duże zrozumienie wśród najstarszych warstw społeczeństwa, na jakie ze względu na swą wielką doniosłość społeczno-wychowawczą prawdziwie zasługują.

ILE KOSZTOWAŁ POLSKĘ PLEBISCYT GÓRNOŚLĄSKI.

Nie od rzeczy będzie przypomnieć, że Górny Śląsk wrócił do Polski nie tylko ofiarną krwią powstańców górnośląskich i ochotników z całej Polski, nie tylko decyzją mocarstw, lecz również i dużymi kosztami finansowymi.

W zestawieniu naszych długów państwowych znajdziemy pozycje zobowiązań za wydatki z okresu plebiscytowego w stosunku do Anglii, Francji i Włoch. — Dług w stosunku do Francji wynosi 176.857.323 franków, Włoch 38.068.433 lirów oraz Anglii — 598.658 funtów szterlingów.

